

RAADGEVENDE COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 89 / 078 van 3 april 1989

O. ref. : 10527 / L / A / 84

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, wat de Dienst "Bestaansminimum" en de Dienst "Financiën en Onderstandskosten" van het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu betreft

---

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 8;

Gelet op het verzoek om advies van de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Emancipatie van 8 maart 1989;

Heeft op 3 april 1989 het volgende advies gegeven :

1. Algemene opmerkingen

a. Het ontwerp van besluit, waarover de verzoekende overheid een advies vraagt, machtigt de Diensten "Bestaansminimum" en "Financiën en Onderstandskosten" van de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn van het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu gebruik te maken van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De Commissie herinnert eraan dat zij reeds een advies gegeven heeft over een ontwerp van besluit waarbij aan dezelfde diensten toegang tot het Rijksregister verleend wordt. (Zie advies nr. 89/075 van 16 januari 1989.)

b. Op verzoek van de Commissie heeft het betrokken bestuur de verantwoording voor het ontworpen besluit uiteengezet. Uit de medegedeelde inlichtingen blijkt dat het besluit een dubbel doel heeft.

Eenzijds wordt gestreefd naar een vlottere toepassing van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand. Die wet bepaalt de bevoegdheid van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van de Staat t.a.v. behoeftigen die bijstand behoeven. Voor de bevoegdheid is de inschrijving in het bevolkingsregister in sommige gevallen doorslaggevend. Volgens het bestuur zullen de rechtstreekse toegang tot het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer ervoor zorgen dat de bevoegdheid van het O.C.M.W. veel sneller bepaald kan worden en dat de relaties tussen O.C.M.W.'s en het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu omtrent aanvragen tot hulpverlening, vlotter kunnen verlopen.

Anderzijds wordt het gebruik van het identificatienummer ook beschouwd als het enige middel om een sluitende controle in te voeren, die voorkomt dat hulpvragers zich bij meerdere O.C.M.W.'s gaan aanmelden voor het bekomen van hulpverlening of bestaansminimum. Dank zij het gebruik van het identificatienummer zal een dubbele aanvraag onmiddellijk opgemerkt kunnen worden, en zal snel opgetreden kunnen worden tegen misbruiken.

De Commissie is van oordeel dat de aangevoerde verantwoording doet blijken van een oogmerk van administratieve rationalisatie. De algemene opzet van het ontwerp van besluit is dan ook verenigbaar met de economie van de wet van 8 augustus 1983. (Rdpl. memorie van toelichting bij het ontwerp dat geleid heeft tot de genoemde wet, Parl. St., Senaat, 1981-82, nr. 296-1, p. 2.)

2. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

a. Artikel 1 van het ontwerp bepaalt dat "de Minister of Staatssecretaris die de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn van het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu in zijn bevoegdheid heeft of de door hem gemachtigde ambtenaren van de Dienst "Bestaansminimum" en de Dienst "Financiën en Onderstandskosten" van de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn" gemachtigd worden gebruik te maken van het identificatienummer van het Rijksregister, "binnen de perken, onder de voorwaarden en voor de doeleinden, gesteld bij de artikelen 2 en 3 van dit besluit".

b. Wat de aanduiding van de gemachtigden betreft, meent de Commissie dat het in de eerste plaats nuttig zou zijn de volgende tekstwijziging aan te brengen : vervanging van de woorden "De Minister of Staatssecretaris die de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn van het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu in zijn bevoegdheid heeft" door "De Minister die, binnen het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu, het maatschappelijk welzijn in zijn bevoegdheid heeft" (advies nr. 89/075, geciteerd).

c. In verband met de ambtenaren aan wie machtiging tot het gebruik van het identificatienummer verleend zou worden, stelt de Commissie vast dat de Minister volgens het ontwerp van besluit alle ambtenaren van de betrokken diensten daartoe zou kunnen aanwijzen. De Commissie is van oordeel dat de machtiging die aldus krachtens het ontwerp van besluit verleend zou worden, te algemeen is. Vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is het noodzakelijk dat nader bepaald wordt welke ambtenaren voor een aanwijzing in aanmerking kunnen komen, bij voorbeeld door precisering van hun functies binnen de bedoelde diensten en door aanduiding van de graad waarmee zij bekleed moeten zijn.

Het is bovendien noodzakelijk dat in de tekst van het ontwerp bepaald zou worden dat slechts ambtenaren aangewezen kunnen worden die omwille van hun opdracht het identificatienummer moeten gebruiken (advies nr. 89/075, geciteerd).

Verder meent de Commissie dat de bedoelde ambtenaren door de Minister schriftelijk en met name aangewezen moeten worden, en dat dit vereiste in het ontwerp opgenomen moet worden.

Ten slotte acht de Commissie het wenselijk dat de lijst van de aangewezen ambtenaren jaarlijks wordt opgesteld, met vermelding van hun functie en graad, en dat die lijst door de bevoegde Minister aan de Minister van Binnenlandse Zaken en aan de Commissie wordt medegedeeld. De Commissie stelt voor dat een bepaling in die zin in het ontwerp wordt opgenomen.

d. Bij artikel 1 stelt de Commissie nog voor de woorden "of de door hem gemachtigde ambtenaren" te vervangen door "en de door hem gemachtigde ambtenaren", althans voor zover het niet de bedoeling is de machtiging tot het gebruik van het identificatienummer voor te behouden, hetzij aan de Minister, hetzij aan de door hem aangewezen ambtenaren (advies nr. 89/075, geciteerd).

Artikel 2

Artikel 2 bepaalt dat de in artikel 1 bedoelde personen gemachtigd zijn het identificatienummer te gebruiken in de bestanden en repertoria van de genoemde diensten, "uitsluitend voor het vervullen van de taken die tot hun respectieve bevoegdheden behoren en binnen de perken van de wetgevingen met de toepassing waarvan zij belast zijn".

De Commissie heeft geen bezwaar tegen een dergelijk gebruik, voor zover het identificatienummer enkel als identificatiemiddel aangewend wordt. Deze precisering dient in artikel 2 ingevoegd te worden.

De Commissie meent dat ook de volgende tekstwijziging nuttig kan zijn : vervanging van de woorden "binnen de perken van de wetgevingen met de toepassing waarvan zij belast zijn" door "binnen de perken van de wet" (advies nr. 89/075, geciteerd).

Artikel 3

a. Artikel 3 strekt ertoe het gebruik van het identificatienummer eveneens toe te laten, "alleen als identificatiemiddel, in de interne en externe betrekkingen die nodig zijn uitsluitend voor het vervullen van de taken bepaald in artikel 2, alsmede voor de taken die behoren tot de respectieve bevoegdheden van (de overheden of instellingen, gemachtigd om het identificatienummer te gebruiken)".

b. De "interne" betrekkingen worden in het besluit niet nader omschreven. Het verdient aanbeveling in het besluit te preciseren dat het hier gaat om de betrekkingen tussen de in artikel 1 van het ontwerp bedoelde overheden (zie advies nr. 87/067 van 12 november 1987 over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 14 april 1988 tot regeling van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, wat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn betreft, B.S., 28 april 1988, (5952), (5953).

c. Onder "externe" betrekkingen dient, volgens het tweede lid van artikel 3, te worden verstaan : "de betrekkingen die aan de Dienst "Bestaansminimum" en de Dienst "Financiën en Onderstandskosten" van de Bestuursafdeling voor het Maatschappelijk Welzijn zijn opgelegd door of krachtens een wets- of reglementsbepaling :

- 1° met de houder van (het identificatienummer) of diens wettelijke vertegenwoordiger;
- 2° met de openbare overheden of de instellingen gemachtigd krachtens artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen."

Wat de betrekkingen met de houder of diens wettelijke vertegenwoordiger betreft, herinnert de Commissie eraan dat het identificatienummer niet ambtshalve vermeld mag worden op documenten die ter kennis worden gebracht van niet-gemachtigde derden, zoals bij voorbeeld op overschrijvingsformulieren bestemd voor financiële instellingen of op per post gestuurde briefkaarten. De houder van zijn kant mag zelf zijn identificatienummer op zulke documenten aanbrengen, maar hij kan daartoe niet verplicht worden. Mits bij de toepassing van het ontworpen besluit met deze opmerkingen rekening gehouden wordt, kan de Commissie instemmen met hetgeen bepaald is in het tweede lid, 1° (zie advies nr. 87/067, geciteerd).

Wat de betrekkingen betreft met de andere overheden of instellingen, die zelf een machtiging tot gebruik van het identificatienummer hebben bekomen, herinnert de Commissie eraan dat zulke betrekkingen slechts mogen plaatsvinden in het raam van de uitoefening van de wettelijke en reglementaire bevoegdheden, zowel in hoofde van de in het ontwerp genoemde diensten, als in hoofde van de andere overheden en instellingen (zie advies nr. 87/067, geciteerd). De Commissie stelt vast dat het ontwerp aan dit vereiste beantwoordt, waar artikel 3, eerste lid, in fine, verwijst, niet enkel naar de taken bepaald in artikel 2 (d.i. de taken die tot de respectieve bevoegdheid van de genoemde diensten behoren), maar ook naar de taken die behoren tot de respectieve bevoegdheid van de andere overheden en instellingen.

Het verdient nochtans aanbeveling om, ter verduidelijking, een tekstwijziging aan te brengen. Meer bepaald zouden de woorden "alsmede van de taken die behoren tot de respectieve bevoegdheden van de in het tweede lid, 2°, bedoelde overheden en instellingen" in het eerst lid geschrapt kunnen worden, en zou het tweede lid, 2°, dienovereenkomstig aangevuld kunnen worden met de woorden "en die handelen in de uitoefening van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden".

3. Besluit

Mits met de hiervóór gemaakte opmerkingen rekening gehouden wordt, verleent de Commissie een gunstig advies.

De Secretaris,

De Voorzitter,

A. Pipers

D. Holsters